

Mihai Eminescu

LIBRIS

we know

books

Poezii

ROL
CRIS

CUPRINS

EBRIS | We know books

LA MORMÂNTUL LUI ARON PUMNUL	5
CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE	6
CÂND PRIVEȘTI OGLINDA MĂREI.....	8
PRIN NOPTI TĂCUTE	10
VENERE ȘI MADONĂ.....	11
EPIGONII	13
MORTUA EST!.....	17
COPII ERAM NOI AMÂNDOI.....	20
MEMENTO MORI (Panorama deșertăciunilor)	23
FLOARE ALBASTRĂ.....	61
ÎMPĂRAT ȘI PROLETAR.....	63
LUNA IESE DINTRE CODRI.....	70
CRĂIASA DIN POVEȘTI	72
LACUL.....	73
DORINȚA	74
EA-ȘI URMA CĂRAREA-N CODRU.....	75
DORMI!.....	76
ÎN FEREASTA DESPRE MARE	77
DE VORBIȚI MĂ FAC CĂ N-AUD.....	78
AI NOȘTRI TINERI.....	79
EU NU CRED NICI ÎN IEHOVA.....	80
CÂNTEC VECHI.....	81
CODRULE, MĂRIA-TA	82
DOINĂ, DOINĂ, GREU ÎMI CAZI.....	83
ȘI DACĂ DE CU ZIUĂ.....	84

POVEȘTEA CODRULUI.....	85
POVEȘTEA TEIULUI.....	87
SINGURĂTATE.....	90
DEPARTE SUNT DE TINE.....	92
ATÂT DE DULCE.....	93
FIIND BĂIET PĂDURI CUTREIERAM.....	94
RUGĂCIUNE.....	96
LUMINEZE STELELE.....	97
VREO ZGÂTIE DE FATĂ.....	98
PAJUL CUPIDON.....	99
O, RĂMÂI.....	101
PE ACEEAȘI ULICIOARĂ.....	102
DE CÂTE ORI, IUBITO.....	104
RUGĂCIUNEA UNUI DAC.....	105
ATÂT DE FRAGEDĂ.....	107
FREAMĂT DE CODRU.....	109
REVEDERE.....	111
DESPĂRȚIRE.....	113
RĂSAI ASUPRA MEA.....	115
DUPĂ CE ATÂTA VREME.....	116
NOI AMÂNDOII AVEM ACELAȘI DASCĂL.....	117
STELELE-N CER.....	119
STAU ÎN CERDACUL TĂU.....	121
DE PE OCHI RIDICI.....	122
ȘI ERA PLOAIE CU SENIN.....	123
E TRIST CA NIMENI SĂ TE ȘTIE.....	124
ZBOAR-AL NOPTII NEGRU FLUTUR.....	125
O, MAMĂ.....	126
DINTRE SUTE DE CATARGE.....	127

ÎN TRE NOURI ȘI-NTRE MARE	128
DOINĂ.....	131
SCRISOAREA I	132
SCRISOAREA II.....	137
SCRISOAREA III	140
SCRISOAREA IV.....	149
SCRISOAREA V	154
ÎN ZĂDAR ÎN COLBUL ȘCOLII.....	158
APARI SĂ DAI LUMINĂ	159
NU MĂ-NȚELEGI.....	162
OCHIUL TĂU IUBIT.....	164
DACĂ IUBEȘTI FĂRĂ SĂ SPERI.....	166
ȘI OARE TOT N-AȚI ÎNȚELES.....	168
SĂ FIE SARA-N ASFINȚIT	170
UN FARMEC TRIST ȘI NENȚELES	171
LUCEAFĂRUL	172
DOINA.....	187
S-A DUS AMORUL.....	189
CÂND AMINTIRILE.....	191
ADIO.....	192
CE E AMORUL?	194
PE LÂNGĂ PLOPII FĂRĂ SOȚ.....	195
ȘI DACĂ.....	197
GLOSSĂ	198
ODĂ (în metru antic)	201
TRECUT-AU ANII.....	202
VENEȚIA	203
SE BATE MIEZUL NOPTII.....	204
CU MÂNE ZILELE-ȚI ADAOGI.....	205

PESTE VÂRFURI	207
SOMNOROASE PĂSĂRELE.....	208
DE-OR TRECE ANII.....	209
DIN VALURILE VREMII.....	210
CE TE LEGENI.....	211
LA MIJLOC DE CODRU.....	212
MAI AM UN SINGUR DOR.....	213
CRITICILOR MEI	215
SARA PE DEAL	216
LA STEAUA.....	217
DE CE NU-MI VII	218

LA MORMÂNTUL LUI ARON PUMNUL

Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină,
Cu cipru verde-ncinge antică fruntea ta;
C-acuma din pleiada-ți auroasă și senină
Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină,
Se stinse-o dalbă stea!
Metalica, vibrânda a clopotelor jale
Vuieste în cadență și sună întristat;
Căci, ah! geniul mare al deșteptării tale
Păși, se duse-acuma pe-a nemuririi cale
Și-n urmă-i ne-a lăsat!
Te-ai dus, te-ai dus din lume, o! geniu nalt și mare,
Colò unde te-așteaptă toți îngerii în cor,
Ce-ntoană tainic, dulce a sferelor cântare
Și-ți împletesc ghirlande, cununi mirositoare,
Cununi de albe flori!
Te plânge Bucovina, te plânge-n voce tare,
Te plânge-n tânguire și locul tău natal;
Căci umbra ta măreață în falnica-i zburare
O urmă-ncet cu ochiul în tristă lăcrimare
Ce-i simț național!
Urmeze încă-n cale-ți și lacrima duioasă,
Ce junii toți o varsă pe trist mormântul tău,
Urmeze-ți ea prin zboru-ți în cânturi tânguioase.
În cânturi răsunânde, suspine-armonioase,
Colò, în Eliseu!...

15/27 ianuarie 1866 [1866]

CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,
Dacă fiii-ți mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.
Vis de răzbunare negru ca mormântul
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei fluture cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.
Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte-n glorie să orbească-l face,
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.
Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Tânăra mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,

Viața în vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

We know
books

2/ 14 aprilie 1867 [1867]

CÂND PRIVEȘTI OGLINDA MĂREI

Când privești oglinda mării,
Vezi în ea
Țărmuri verzi și cerul sărei,
Nor și stea.
Unda-n plesnetul ei geme
Și Eol
Sună-n papura ce freme
Barcarol.
Un minut dacă te-i pierde,
Tu, măcar,
Sub noianul mării verde
Și amar,
Colo-n umeda-i pustie,
Ca-n sicriu,
Te-ai simți pe vecinicie
Mort de viu.
Vezi pe buza mea pălită
Un surâs,
Vezi pe fruntea-mi liniștită
Dulce vis,
Și al luncei vânt de vară
Călduros
Cântă-n lira mea amară
Lânguros.
De-ai pătrunde c-o privire
Al meu sân,
Să vezi marea-i de mâhnire
Și venin,

Ai cunoaște-atuncea bine

Traiul meu:
Suflet mort, zâmbiri senine –
Iată eu.

We know
books

[1869]

Prin nopți tăcute,
 Prin lunge mute,
 Prin vântul iute,
 Aud un glas;
 Din nor ce trece,
 Din luna rece,
 Din visuri sece,
 Mă scutur treaz...
 Lumea senină,
 Luna cea plină
 Și marea lină
 Icoană-i sunt;
 Ochiu-mi o cată
 În lumea lată,
 Cu mintea beată
 Eu plâng și cânt.

[1869]

Ideal pierdut în noaptea unei lumi ce nu mai este,
Lume ce gândea în basme și vorbea în poezii,
O! te văd, te-aud, te cuget, tânără și dulce veste
Dintr-un cer cu alte stele, cu-alte raiuri, cu alți zei.
Venere, marmură caldă, ochi de piatră ce scânteie,
Braț molatic ca gândirea unui împărat poet,
Tu ai fost divinizarea frumuseții de femeie,
A femeii, ce și astăzi tot frumoasă o revăd.
Rafael, pierdut în visuri ca-ntr-o noapte înstelată,
Suflet îmbătat de raze și d-eterne primăveri,
Te-a văzut și-a visat raiul cu grădini îmbălsămate,
Te-a văzut plutind regină printre îngerii din cer
Și-a creat pe pânza goală pe Madona dumnezeie,
Cu diademă de stele, cu surâsul blând, vergin,
Fața pală-n raze blonde, chip de înger, dar femeie,
Căci femeia-i prototipul îngerilor din senin.
Astfel eu, pierdut în noaptea unei vieți de poezie,
Te-am văzut, femeie stearpă, fără suflet, fără foc,
Și-am făcut din tine-un înger, blând ca ziua de magie,
Când în viața pustiită râde-o rază de noroc.
Am văzut fața ta pală de o bolnavă beție,
Buza ta învinețită de-al corupției mușcat,
Și-am zvârlit asupra-ți, crudo, vâlul alb de poezie,
Și paloarei tale raza inocenței eu i-am dat.
Ți-am dat palidele raze ce-nconjoară cu magie
Fruntea îngerului-geniu, îngerului-ideal,
Din demon făcui o sântă, dintr-un chicot, simfonie,
Din ochirile-ți murdare, ochiu-aurorei matinal.
Dar azi vâlul cade, crudo! dismețit din visuri sece,
Fruntea mea este trezită de al buzei tale-ngheț

LIBRIS We know books

Și privesc la tine, demon, și amoru-mi stins și rece
Mă învață cum asupra-ți eu să caut cu dispreț!
Tu îmi pari ca o bacantă, ce-a luat cu-nșelăciune
De pe-o frunte de fecioară mirtul verde de martir,
O fecioar-a cărei suflet era sânt ca rugăciunea,
Pe când inima bacantei e spasmodic, lung delir.
O, cum Rafael creat-a pe Madona dumnezeie,
Cu diadema-i de stele, cu surâsul blând, vergin,
Eu făcut-am zeităte dintr-o palidă femeie,
Cu inima stearpă, rece și cu suflet de venin!

*

Plângi, copilă? – C-o privire umedă și rugătoare
Poți din nou zdrobi și frânge apostat-inima mea?
La picioare-ți cad și-ți caut în ochi negri-adânci ca marea,
Și sărut a tale mâine, și-i întreb de poți ierta.
Șterge-ți ochii, nu mai plânge!... A fost crudă-nvinuirea,
A fost crudă și nedreaptă, fără razem, fără fond.
Suflete! de-ai fi chiar demon, tu ești sântă prin iubire,
Și ador pe acest demon cu ochi mari, cu părul blond.

15 aprilie 1870 [1870]